

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 >
Pe 3 luni 8 >

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI

91,— Cheiul Dămboviței —91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

DESPRE INTERVENȚIUNE (§ 1) de D. Chebapci.

Jurisprudența Română :

Curtea de apel din București secția II : *Constantin Vasiliu cu Maria Veronescu și Capitan I. Veronescu.*

Idem, secția III : *Gilda P. Kohlhensky cu P. I. Ionescu.*

Curtea cu jurați din Ilfov : *Iosub Vexler, Iancu Dorn, Avram Fișer și Froim Fișer cu Ministerul de Finanțe și Societatea de asigurare Națională.*

Cronica judecătorească. — Bibliografii.

DESPRE INTERVENȚIUNE

§ 1.

În un proces ce există între două sau mai multe persoane, pot interveni și altele ce nu erau chemate în pricină.

Această intervenție se poate face numai la prima instanță : legea, în mod expres, interzice calea aceasta, dinaintea instanței de apel : „*Nici o intervenție*, zice art. 328 pr. civ., *nu se va primi la judecată în apel*“.

Legiuitorul a păzit, cu mai mare scrupulozitate, regula, după care, ori-ce proces, se judecă în întâia instanță și în aceea de apel. De ar fi admis, de-a-dreptul, intervenția în apel, s'ar fi lipsit o parte, numai, din voința celei-l'alte, de cele două grade de jurisdicție.

În codicele de procedură civilă franceză, intervenția este primită, de-a-dreptul, în instanța de apel, art. 466.

Calea intervenției este deschisă părților ce, de bună voe, *proprio motu*, se viră în o instanță în care n'au fost chemate, nici n'a introdus-o ele.

Motivele ce au determinat pe legiuitor de a

deschide această cale în favoarea persoanelor ce erau în afară de proces, este următorul : Să se poată preintimpina ori-ce înțelegere frauduloasă între principalii litiganți, în scop de a vătama drepturile altora.

Intervenția este o măsură acordată celor interesați de a își apăra drepturile lor, spre a nu fi compromise, cu voința, sau din nepricepere, de alte persoane între care se află deschis procesul.

Intervenția, din punct de vedere al scopului pe care partea îl urmărește, este o măsură de conservare, sau de atac.

Ea se socotește ca o măsură de conservare, când interesul intervenientului, se potrivește cu acela al unuia din litiganți, în ajutorul căruia vine și el, pentru a sprijini și, de e cu putință a întări, apărarea ei.

Ea este agresivă, când interesul ce l'au determinat să intervină, în proces, este cu totul deosebit de a părților principale, însă are o legătură firească cu natura procesului ce era deschis, și, la care a intervenit.

În dreptul roman erau bine determinate amindouă aceste cazuri, și, pentru fie-care din ele, modul de procedare, era deosebit.

Legatarul, ce bănuia că ar fi o înțelegere între moștenitori și aceia cari atacă testamentul, putea face o intervenție, și să se alature cu una din părți. În acest caz, el nu are nevoie să ceară de la pretor o formulă, căci rolul lui este de a apăra voința testatorului ¹⁾.

1) Lg. 29 Dig. Cart. V, tit. II.

Când însă intervențiunea avea de scop de a se opune la cererea litiganților, în acest cas, persoana trebuie să dobândească mai întâi dela pretor, o formulă, și numai după aceea se adresează la judecătorul, în judecata căruia era trimis procesul¹⁾.

Intervențiunea este o cale folositoare, căci, prin ea se îndepărtează aplicațiunea regulii. *Res inter alios judicata aliis nec nocet nec prodest*²⁾. De îndată ce intervențiunea s'a admis, hotărîrea pronunțată între el și părțile principale, le este comună, îi leagă, le este opozabilă. De i s'a admis intervențiunea, a dobândit în favoarea sa autoritatea lucrului judecat; iar de i s'a respins pretențiunile cuprinse în cererea de intervențiune, el nu mai poate înlătura autoritatea lucrului judecat.

Eată dispozițiunile cuprinse în codicele de procedură civilă art. 247: *Acela care are interese într'o contestațiune ce se urmează între alte persoane, va putea cere ca să intervină și el în proces.*

Art. 249. *Judecătorii vor prețui dacă astă cerere incidentă va trebui să nu să amâne procesul principal, care va fi pus în stare....*

Art. 248. *Această intervențiune se va forma prin petițiune care va cuprinde mijloacele și conclusiunile. Petițiunea se va putea da să înaintea zilei de înfățișare a procesului principal, să chiar în acea zi.*

Care persoane au dreptul de a interveni în un proces?

Legea zice numai atât:

«Acela care are interese într'o contestațiune ce se urmează între alte persoane, va putea cere ca să intervină și el în proces».

Interesul care este măsura orî cărei acțiuni, slujește de bază intervențiunei; prin urmare or ce persoană care ar avea un interes oare care de apărut în o contestațiune, acela are dreptul de a interveni.

Fiind-că, prin intervențiune, se pronunță o singură hotărîre, opozabilă atât intervenientului, cât și părților principale, calea aceasta este de mare avantaj pentru că nu lasă o porțiță deschisă aceloră cari, din judecata între doi, ar suferi o pagubă, să atace hotărîrea, după ce ea rămăsese definitivă.

Jurisprudența din Franța în vederea avantajului ce această cale presentă, a dat înțelesul cel mai larg dispozițiunei articolului 247 (339).

Să arătăm mai întâiu cazurile în care legea, în mod expres, acordă dreptul de intervențiune, unor persoane.

Cazurile enumerate de lege sunt: împărțeala de moștenire, și separațiunea de bunuri, dintre bărbat și femei. În aceste cazuri legea acordă, prin art. 785 cod. civ. și 1261 cod. civ., creditorilor personali a moștenitorilor, cum și creditorilor bărbatului, dreptul de a interveni.

În afară de aceste două cazuri arătate de lege mai avem dispozițiunea art. 974 din cod. civ., după care creditorii pot exercita toate drepturile și acțiunile debitorului lor, afară de acelea care îi sunt exclusiv personale. Ei pot deci, în virtutea acestui text de lege, să intervină, când au teamă că debitorii vor fi neglijenți, și că nu se vor apăra pe deplin spre a și compromite averea, care este gajul creanței lor. Tot ast-fel când se vor îngriji, orî când vor bănui pe debitorul lor de vre o înțelegere cu viclenie între el și partea cu care se judecă, ei încă au dreptul și tot interesul de a interveni. În acest din urmă caz, ei se mai pot sprijini și pe dispozițiunea art. 975, care le dă dreptul ca, în numele lor personal, să atace actele viclene, făcute de debitor în prejudiciul drepturilor lor.

Dacă creditorii au dreptul de a ataca actele săvârșite cu viclenie de către debitorii lor, putând să sfârâme hotărîrile judecătorești, date cu viclenie și în paguba drepturilor lor; ei ar fi în drept să intervină pentru a preîntâmpina o pagubă, căci cum se zice pe franțuzește, *miieux vaut eviter le doumage que d'avoir ensuite a le reparer.*

Persoanele ce le am enumărat mai sus, sunt considerate că au fost reprezentate în judecată de către debitorii lor; ele au deci tot interesul întru a interveni, în proces, spre a preîntâmpina o pagubă, ce ar resulta, pentru debitorii lor și pentru dênsele; căci asemenea hotărîri, fiindu-le opozabile, ei au tot interesul spre a înlătura o pagubă ce ar putea naște.

În afară de creditorii chirografari, sunt creditorii ipotecari și cei de al treilea.

Cei dântâi; nefiind reprezentați de debitorii lor

¹⁾ Gaius, fragment din Digeste Lg. 9.

²⁾ *De liberali causa*, Garsonnet vol. II, pag. 683.

în actele săvârșite de el, nici în hotărârile pronunțate în privința lui; n'ar putea suferi vre o pagubă din hotărârile ce s'au pronunțat cu debitorii lor. Tot ast'fel s'ar putea zice și pentru cei de al treilea.

Cu toate acestea creditorii privilegiați și hipotecari, având un drept real asupra imobilului afectat pentru siguranța creanței lor; ei pot interveni în o instanță în care se află o contestație asupra imobilului, în numele lor propriu spre a apăra ei singuri dreptul lor. Și când s'ar îngriji că dreptul lor ar putea fi amenințat și chiar periclitat, ei au tot interesul de a interveni în proces.

Pe lângă creditorii privilegiați și ipotecari cari au a apăra un drept real, mai sunt creditorii cu amanet, creditorii anticresiști, și acei cari au un drept de retențiune asupra unui imobil, pentru construcțiunile și îmbunătățirile făcute pe proprietatea altuia.

Legea acordă la unii o acțiune directă în privința unor persoane cu care nici nu au contractat: lucrătorilor nămiți de antreprenori în privința proprietăților; art. 1488 cod. civ., mandatarului în privința persoanei pe care a substituit'o mandatarului, art. 1542 cod. civ.

Aceste persoane, având o acțiune directă acordată de lege, pot să intervină în contestațiunile dintre mandatar și substituit, dintre antreprenor și proprietar, căci ei, pe lângă interes, mai au și dreptul de la lege.

Tot cu un asemenea drept de preferință a antreprenorilor față de proprietari, pot interveni lucrătorii, ca creditori și când procesul este între proprietar și alte persoane de cât antreprenorul.

(Va urma)

D. Chebacici.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA II

Audiența de la 6 Februarie 1897

Președenția D-lui AT. C. KIVU, Președinte

Deciziunea civilă No. 36

Constantin Vasiliu cu Maria Veronescu și Căpitan I. Veronescu.

Separatiune de patrimoniu.— Măsură luată de legiuitor spre a împiedica înțelegerea soților în dauna creditorilor.— Sentința ce pronunță separatiunea.— Când devine opozabilă creditorilor.

Separatiune de partimoniu.— Hotărâre ce pronunță separatiunea.— Pe ce căi poate fi reformată.— Interven-

ție.— Contestație.— Terță-oposițiune.— Dacă terță-oposițiune este prevăzută de legiuirea română.

Dotă.— Contract solemn.— Autentic.

Dotă.— Dacă părțile se pot prezenta la tribunal, spre autentificare, prin mandatar.— Cu ce fel de procură.

Dotă.— Transcripțiune.— Registru ținut la tribunal.

Separatiune de patrimoniu.— Când se poate anula o hotărâre ce pronunță separatiunea de patrimoniu.— Înțelegere între soți.— Fraudarea creditorilor.

1) *In materie de separatiune de patrimoniu, legiuitorul, temându-se de o colusiune între soți în dauna creditorilor, a admis, prin articolele 1256—1265 din cod. civil, și art. 628—637 din procedura civilă, o serie întreagă de formalități speciale în scop tocmai de a preîntâmpina posibilitatea unor asemenea înțelegeri frustratoare.*

Ast-fel, pentru a împiedica mai cu succes fraudul și a salva interesele terților, a admis o măsură esențială, dispunând ca sentința care admite separatiunea de patrimoniu, chiar executată între soți, să nu fie totuși definitivă și opozabilă creditorilor timp de un an de la judecare.

2) *O hotărâre care admite separatiunea de patrimoniu nu poate fi atacată și reformată, de cât prin intervenție (art. 247 și urm. pr. c.), pentru cazul când judecata este încă pendentă, sau prin contestație numită și oposițiune (art. 399 și urm., 525 și urm., 576 pr. civilă) pentru cazul când hotărârea se află în executare.*

3) *Hotărârea ce pronunță separatiunea de patrimoniu nu poate fi reformată pe calea terții-oposițiunii, întru cât terță-oposițiune nu este prevăzută de legiuirea noastră.*

4) *Convențiunile matrimoniale sunt contracte solenne, pentru cari forma autentică este indispensabilă.*

5) *Părțile se pot prezenta înaintea tribunalului pentru autentificarea convențiunilor matrimoniale prin procurator, însă cu condițiunea esențială ca acești mandatar să fie autorizați cu procură autentică.*

6) *Un act dotal, pentru a fi considerat ca serios, și real, trebuie să fie transcris, chiar când dota coprinde avere mobilă, în registrul special ținut spre acest sfârșit la tribunal.*

7) *Hotărârea ce pronunță separatiunea de patrimoniu între soți, se poate anula când se va dovedi că o înțelegere între soți spre a pune la adăpost averea unuia din soți, de la orice urmărire din partea creditorilor săi.*

S'au ascultat: d-nii avocați I. B. Constantinescu și P. Sfetescu, din partea apelantului Constantin Vasiliu, precum și d-nul avocat Em. Pantazi, din partea întimaților, soții Veronescu.

Curtea deliberând,

Având în vedere apelul făcut de C. Vasiliu contra sentinței No. 296 din 1896 a tribunalului Ilfov, secția I, prin care i se respinge ca inadmisibilă contestația făcută contra executării sentinței de separarea patrimoniilor intervenită între soții Veronescu;

Având în vedere actele înfățișate și concluziunile părților ;

Având în vedere că în cestiunea despărțirii avutului soției de al bărbatului legiuitorul de la început s'a temut de o colusiune în dauna creditorilor, de aceea prin art. 1256—1265 c. c. și 628 — 637 pr. civ. a admis o serie întreagă de formalități speciale în scop tocmai de a preîntâmpina posibilitatea unor asemenea înțelegeri frustrătoare ;

Că, pentru a împedica mai cu succes fraudă, și a salva interesele terților a admis o măsură esențială dispunând ca sentința chiar executată între soți să nu fie totuși definitivă și opozabilă creditorilor timp de un an de la publicare ;

Având în vedere că modul de a ataca o asemenea hotărâre în termenul util nu poate fi de cât să intervină prevedută de art. 247 și urm. pr. civ. pentru cazul când judecata este încă pendentă, sau contestația numită și opozițiune de art. 399 și urm. 525 și ur. 576 pr. civilă pentru cazul când o hotărâre sau un act judecătoresc se află în executare, alte moduri de reformare, precum terția opozițiune ne fiind prevădută în legiuirea noastră ;

Că, dar în cazul de față hotărârea de separare fiind deja ajunsă în stadiul de executare între soți, apelantul cu drept cuvânt a ales calea contestațiunii și nu se poate dice cum a făcut tribunalul bazat pe art. 403 pr. civ. că e tardivă, pentru că, după cum s'a arătat, legiuitorul nu consideră, față de creditorii, hotărârea definitiv executată până când nu expiră termenul de un an ;

Că prin consecință procedura urmată de partea apelantă era admisibilă și nu era nevoie de a se intenta acțiunea directă pauliană, prevădută de art. 975 c. civ., iar în privința fondului afacerii și a motivelor invocate pentru anularea execuțiunii ;

Având în vedere că Vasiliu, bazându-se pe art. 1264, pentru a stabili fraudă invoacă inexistența constituțiunii de dotă și trecerea prin colusiune a averii soțului pe numele soției sub forma de *datio in solutum* ;

Având în vedere obiecțiunile părții adverse ;

Având în vedere că după art. 1228 c. civ. și urm. combinat cu 716 și urm. pr. civ. convențiunile matrimoniale sunt contracte solemne pentru care forma autentică e indispensabilă ;

Având în vedere că actele pe care s'a basat d-na Veronescu, ca să dovedească constituirea și existența zestreii pe lângă alte neregularități nu întruneau o condiție de căpetenie anume : că mandatul dat de dânsa și de mama constituitoare d-lui Panaitescu tatăl, ca să le reprezinte înaintea trib. să fie asemenea autentic ;

Având în vedere că această cerință este esențială pentru certitudinea consimțământului și a realității celor stipulate într'un act autentic ;

Având în vedere că în cazul prezent procura în cestiune sub No. 11822/72 e numai legalizată în privința semnăturii de către poliție și nici se poate dice că este a viitoareii soții de oare ce cu toate că știa carte, este

semnată prin punere de deget de vre-o persoană oarecare ;

Că pe lângă acesta actul dotal dacă ar fi fost serios și real ar fi trebuit neapărat chiar pentru avere mobilă să fi transcris (art. 1288 c. civil 708 și 710 pr. civ.) în registrul special, ceia ce nu există, după cum se constată cu certificatul trib. Prahova No. 18552/91 ;

Că fiind în cestiune acte în virtutea cărora se încearcă a se sustrage gajul creditorilor, aceștia au neapărat dreptul să le examineze ;

Că în definițiv în cazul de față independent de forma și validitatea actului chiar dacă o dotă reală ar exista, constatată după toate formele legale, s'a susținut totuși în instanță că o înțelegere evidentă a fost între soți și o fraudă în sensul articol. 1264 c. civ. pentru a pune la adăpost averea căpitanului Veronescu de orî ce urmării streine ;

Având în vedere că din sentința de separare No. 416/95 se observă în adevăr că domnul Veronescu nu s'a prezentat să facă vre-o întâmpinare sau opunere la cererea soției sale a consimțit prin tăcere ;

Că tot ast-fel, la executare și la restituirea pretinsei dote, în loc să se scoată, averea bărbatului în licitație, pentru a se stabili cât mai apropiat adevărata ei valoare se trece din contră toată soției sub numele de vânzare (act. No. 8591/95) iarăși prin buna înțelegere pretuită după placul părților și fără a se arăta vre-o basă serioasă de extimare precum expertise judiciare titluri etc ;

Că în asemenea condițiuni o casă cu locul din calea Plevnei a fost evaluată numai 12.000 lei sub cuvânt că se cumpăraseră cu atât în anul 1888 de și de atunci până acuma știut este augmentarea de valoare ce au primit terenurile în capitală și chiar în acel cartier prin dezvoltare ce a luat bulevardul din apropiere ;

Că cinci locuri în culoarea de verde, str. Lebedei au fost toate împreună trecute în contul dotei nu mai pe suma de 2000 lei când fie-care în parte valora poate mai mult ;

Că prin mijlocul acesta d-l Veronescu nu numai că nu se poate achita de dotă dar și orî ce avere viitoare ar mai căpăta ar rămâne sustrasă de urmărirea celorlanți creditorii ;

Că de și partea intimată oferă printr'o propunere adăogată la concluziunile scrise și nediscutate în ședință a se recurge la o expertiză judecătorească, măsura este însă inutilă întru cât din acte și presumpțiuni mai sus arătate, Curtea și a făcut convingerea că a existat o colusiune între soți în scop de a vătăma creditorii ;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Cerchez, admite apelul.

(ss) Ath. C. Kivu, I. Cerchez, T. T. Djuvara.

Grefier (s) C. Bilciurescu.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA III

Audiența de la 28 Noembrie 1896

Președenția D-lui G. N. BAGDAT, Președinte

Declarațiunea Comercială No. 66

Gilda P. Kothlensky cu P. I. Ionescu

Verificarea creanțelor.— Contestațiune.— Când și până când se poate face contestațiune în contra creanțelor prezentate la verificare și chiar admise ca bune de judele comisar.

Martori. — Dacă se poate dovedi cu martori fictivitatea creanțelor.

Faliment.— Incetare de plăți.— Acte făcute de un comerciant în stare de incetare de plăți.— Dacă sunt presupuse făcute în fraudă creditorilor.— Care acte? Când sunt considerate ast-fel?

Faliment.— Creanță dotală.— Când poate fi înlăturată de la masa falimentului.

Martori.— Dacă proba testimonială este admisibilă spre a se dovedi că cei de al treilea care au contractat cu un comerciant, cunoștea starea de incetare de plăți a acestuia.

1) *Contestațiunile relative la verificarea creanțelor se pot face înaintea tribunalului și după închiderea procesului-verbal de verificare, chiar și în contra creanțelor care au fost deja admise de judecătorul comisar.*

2) *Pentru a se dovedi că unele creanțe prezentate la verificare sunt fictive, proba testimonială este admisibilă.*

3) *Toate actele, plățile și înstrăinările cu titlu oneros făcute de un comerciant sunt presupuse ca făcute în fraudă creditorilor, și în lipsă de probă contrară se anulează față cu masa creditorilor, când cei de al treilea, care au făcut acele acte cu comerciantul, cunoștea starea de incetare de plăți în care se găsea acesta, cu toate că încă nu fusese declarat falit.*

Ast-fel, pentru ca creanța dotală să fie înlăturată de la masa falimentului, nu este suficient ca să fie posterioară încetării plăților, trebuie încă ca cel de al treilea, adică soția, să fi cunoscut că soțul său era, în momentul când primea zestrea, în stare de incetare de plăți.

4) *Proba testimonială este admisibilă spre a se dovedi că cei de al treilea ce au contractat cu un comerciant cunoștea starea de incetare de plăți în care se găsea acesta.*

S'au ascultat d-nii avocați: B. Cernea din partea d-nei Gilda P. Kothlensky și Constantin Ghiță Ioan din partea d-lui P. I. Ionescu.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de către Gilda P. Cothlensky, cu autorizația soțului său P. Cothlensky în contra sentinței comerciale cu No. 76/96 a trib. Prahova, secția II-a.

Având în vedere că din sentința apelată și din debateri rezultă că, P. Cothlensky fiind declarat în stare de faliment, la verificare s'a prezentat Gilda Cothlensky, soția falitului cu creanța dotală și P. I. Ionescu cu cambii protestate, care în mod reciproc și-au contestat creanțele; că a fost admisă contestația lui P. I. Ionescu și respinsă cea a apelantei, înscriindu-se la pasivul falimentului numai creanțele prezentate de intimat.

Având în vedere că prin apel Gilda P. Cothlensky, tinde a se reforma hotărîrea tribunalului în sensul că numai creanța sa să fie admisă la masa falimentului respingându-se de la verificare creanțele prezentate de intimatul P. I. Ionescu.

În ceea ce privește creanțele constatate prin cambii protestate:

Având în vedere că din procesul verbal încheiat de d-l jude comisar al falimentului P. Cothlensky în ziua de 5 Iunie 1896 zi fixată pentru verificarea creanțelor, se constată că intimatul P. I. Ionescu a depus spre verificare 4 cambii, cu diferite scadențe semnate de falit cu ordinul depunătorului, însumând lei 10113, creanțe care au fost admise și verificate la pasivul falimentului, de oare-ce în acel moment nu s'a ridicat nici o contestațiune;

Că numai după ce intimatul a contestat creanța dotală a apelantei și aceasta a îndreptat o asemenea contestațiune înaintea trib., unde era pendinte contestațiunea relativă la creanța dotală;

Având în vedere că în conformitate cu dispozițiunile art. 774 cod. com., contestațiunile relative la verificarea creanțelor se pot face înaintea trib., și după închiderea procesului-verbal de verificare, chiar și în contra creanțelor care au fost deja admise de judecătorul comisar, ast-fel fiind contestațiunea ridicată de Gilda P. Cothlensky în contra creanțelor depuse de P. I. Ionescu și verificate în termen;

Având în vedere că apelanta în susținerea pretențiilor sale în ceea ce privește aceste creanțe, a invocat că aceste creanțe, ar fi fictive propunând proba cu martori care a fost încuviințată de Curte prin încheierea cu No. 2510 din 1896;

Având în vedere că din depozițiunile martorilor ascultați sub prestare de jurământ nu rezultă cătuși de puțin că aceste creanțe ar fi fictive, din contră din scrisorile prezentate de intimat, scrisori ce emană de la falit și care nu au fost contestate, rezultă că falitul solicită termenul de plată, făgăduind că are să plătească ceea ce datorește;

Că sentința declarativă de faliment s'a întemeiat, pentru a constata incetarea de plăți a falitului, tocmai pe aceste creanțe, ast-fel fiind se face evident că creanțele prezentate de d. P. I. Ionescu sunt sincere și reale.

În ceea ce privește creanța dotală.

Având în vedere că apelanta Gilda P. Cothlensky a depus spre verificare creanța sa dotală în sumă de 25.000 lei constată prin contractul de dotă autentificat

cat de trib. Prahova sub. No. 8806 din 20 Octombrie 1894;

Considerând că prin sentința declarativă, a stărei de faliment, încetarea plăților falitului P. Cothlensky a fost fixată în mod definitiv pentru ziua de 3 Decembrie 1893;

Că conform principiului pus în art. 722 cod. com., se presupun făcute în fraudă creditorilor și în lipsă de probă contrarie, se anulează față cu masa creditorilor toate actele, plățile și înstreinările cu titlu oneros când cel d'al treilea cunoștea starea de încetare de plăți în care se găsea comerțianțele, cu toate că încă nu era declarat falit;

Că, pentru ca creanța dotală să fie înlăturată de la masa falimentului, nu este suficient ca să fie posterioară încetării plăților, trebuie încă ca cel d'al treilea, în speță apelanta, să fi cunoscut că soțul Cothlensky în momentul când primea zestrea, era în încetare de plăți;

Având în vedere că intimatul pentru ca să stabilească că Gilda P. Cothlensky avea, la 20 Octombrie 1894, data contractului dotal, cunoștință că soțul său P. Cothlensky este în încetare de plăți, a propus și Curtea prin încheierea cu No. 2510 din 14 Octombrie/96 a încuviințat proba cu martorii;

Având în vedere că din deposițiile martorilor nu rezultă faptul că apelanta ar fi cunoscut că soțul său Cothlensky, este în încetare de plăți, de asemenea nici presupțiunea despre neseriositatea actului trasă din împrejurarea că apelanta din profesiunea de cântăreață nu era în putință să agonisească averea ce a constituit zestrea, nu este stabilită, căci martorii Căpșuneanu și Micanadis arată în mod precis pe apelantă ca având avere, făcând speculă prin împrumuturi de bani.

Pentru aceste motive redactate de d-l consilier Giuraru, Curtea admite apelul făcut de Gilda P. Cothlensky și reformează în parte sentința apelată;

Respinge contestația ridicată de creditorul P. I. Ionescu înaintea judeului comisar al falimentului P. I. Cothlensky.

Ordoană ca apelanta să fie înscrisă la pasivul falimentului P. I. Cothlensky, între creditorii, cu creanța dotală.

Menține cele alte dispozițiuni ale sentinței apelate.

(ss) G. N. Bagdat, M. Paleologu, D. Giuraru
p. Grefier (s) C. Rădulescu

CURTEA CU IURAȚI DIN ILFOV

Audiența din 14 Februarie 1897

Președenția D-lui M. IULIAN, Consilier al Curței de apel din București

Decisiunea No. 4

Iosub Vealer, Iancu Dorn, Avram Fișer și Froim Fișer
cu Ministerul de finanțe și Societatea de asigurare Națională.

Băuturi spirtoase. — Taxe cuvenite statului. — Când se percepe.

Regulament. — Regulament interpretativ al unei legi. — Cum trebuie făcut. — Dreptul instanțelor judecătorești

de a'l cerceta spre a se vedea de este făcut în conformitate cu legea.

Regulament — Regulament neconform cu legea. — Dacă poate fi sancționat și aplicat de justiție.

Daune interese. — Despăgubiri civile. — Când pot plățile cere despăgubiri înaintea instanțelor represive. — Dacă pot cere pentru un câștig ce ar fi realizat dacă delictul nu s'ar fi comis. — Incendiu. — Fabrică de spirt incendiată — Dacă statul poate cere daune interese de la acusați pentru taxele ce i s'ar fi cuvenit dacă spirtul nu ardea.

1) *Asemănat legii și regulamentului pentru așezarea și administrarea imposibilității asupra băuturilor spirtoase, taxele asupra alcoolurilor ce se cuvin statului, se vor percepe în momentul eșirei lor din localul de fabricațiune, adică când vor fi puse în consumațiune. — Așa dară până în acest moment, adică atât timp cât alcoolul se află în deposit, statul n'are nici un drept câștigat asupra cuantumului taxelor ce i s'ar cuveni dacă acest alcool va fi pus în consumațiune.*

2) *Un regulament de aplicațiune a unei legi nu poate de cât a interpreta și face mai facilă aplicația ei, și prin urmare instanțele judecătorești trebuie a examina dacă dispozițiunile regulamentare, ce sunt chemate a aplica, au fost făcute, de autoritățile administrative, în limitele legale ale atribuțiunii lor, și dacă reglementarea este conformă cu legea, și această regulă se aplică chiar atunci când puterea executivă ar lucra în puterea unei delegațiuni a autorității legislative.*

3) *O dispozițiune regulamentară interpretativă a unei legi, ce nu ar fi conformă cu acea lege, nu poate fi sancționată și aplicată de justiție.*

4) *Înaintea instanțelor represive numai acele persoane pot face plângeri și cereri de despăgubiri cari au suferit personalmente o vătămare și această vătămare să fie rezultatul și consecința directă a unei infracțiuni la legea penală. Prin urmare ori ce pretențiuni de daune interese nu pentru o pagubă produsă direct prin delict, ci pentru un câștig ce s'ar fi putut efectua de nu s'ar fi comis delictul, fiind imaginară, nu poate fi admisibilă.*

Ast-fel statul nu este în drept a cere daune-interese de la inculpați, pentru incendiarea unei fabrici de spirt și a spirtului ars, când se constată că în momentul incendiului, spirtul se afla în depositul fabricii, adică în absoluta proprietate a fabricantului, putând densus a'l pune său nu în consumațiune, întru cât în acel moment statul nu avea nici un drept asupra taxelor ce i s'ar fi cuvenit numai dacă spirtul ar fi fost scos din fabrică spre a fi pus în consumațiune.

Având în vedere decizia de acusație și de trimetere No. 136/96 pronunțată de Curtea de Apel din Iași, camera de punere sub acusațiune, contra lui Iosub Vexler și Iancu Dorn, majori.

Ordonanța de arestare decernată contra numiților.

Procesele verbale de notificarea zisei decisiuni către acusați.

Actul de acusațiune No. 5852/96, redactat de d-l Procuror general al Curței de apel din Iași în executarea sus zisei decisiuni.

Notificarea zisului act de acusațiune către acusați.

Având în vedere declarațiunea comisiunii juraților emisă asupra posesiunilor puse de d-l Președinte.

Ascultând pe d-l St. Stătescu, Procurorul general al Curții de Apel din București în concluziunile d-sale.

Pe reprezentanții Ministerului de Finance și ai Societății de asigurare «Naționala», constituiți părți civile în cauzele lor.

Pe acușații Iosub Vexler, Iancu Dorn, declarați culpabili și pe Avram Fișer și Froim Fișer prin apărătorii lor d-nii V. Misir, B. St. Delavrancea, Tache Ionescu și P. Misir, apărători aleși de inculpați, precum și pe acușați personal cari au avut cei din urmă cuvântul în propunerile și apărățile făcute, atât în privința despăgubirilor civile cât și a aplicațiunii pedepsei;

Având în vedere că faptul de care Iosub Vexler și Iancu Dorn sunt declarați culpabili de comisiunea juraților, constituie crima prevăzută și penată de art. 362 și 358 cod. penal;

Având în vedere menționatele articole ale căror texte s'au citit în ședința publică de d-l Președinte;

Având în vedere că comisiunea juraților cu majoritate de voturi a admis circumstanțe atenuante în favoarea acușaiților Iosub Vexler și Iancu Dorn, prevăzute de art. 60 c. p. al cărui text de lege s'a citit de d-nul Președinte în ședința publică.

Curtea deliberând,

În privința despăgubirilor civile cerute de Ministerul de Finance.

Considerând că din dispozițiunile art. 12, 21 și celelalte din legea pentru așezarea și administrațiunea impositului asupra băuturilor spirtoase, rezultă că taxele asupra alcoolurilor ce se cuvin statului, în baza acestei legi, se vor percepe în momentul esirei lor din localul fabricațiunei; că prin urmare până în acest moment, adică atât timp cât alcoolul se află în deposit, statul n'are nici un drept câștigat asupra quantumului taxelor ce i s'ar cuveni, dacă acest alcool va fi pus în consumațiune;

Considerând că regulamentul de aplicațiunea unei legi nu poate de cât a interpreta și face mai facilă aplicațiunea ei, că prin urmare instanțele judecătorești trebuie a examina dacă dispozițiunile reglementare ce e chemat a aplica au fost făcute de autoritatea administrativă în limitele legale ale atribuțiunilor și dacă reglementarea e conformă cu legea — principiu aplicabil chiar atunci când puterea executivă ar lucra în puterea unei delegațiuni a autorității legislative;

Considerând în specie că art. 6 al legii pentru așezarea și administrarea impositului băuturilor spirtoase prevede că fabricantul de băuturi e supus la îndeplinirea dispozițiunilor acestei legi și a regulamentulului ei de aplicațiune, iar art. 44 hotărăște că un regulament dat în forma celor de administrațiune publică va determina modul de aplicațiune al acestei legi;

Având în vedere că nici o dispozițiune din regulamentul de aplicațiune al acestei legi, nu prevăd perceperea taxelor cuvenite statului în alt mod de cât în momentul punerii lor în consumațiune în țară, ci numai determină prin art. 24, când se presupune asemenea băuturi puse în consumațiune și prin urmare dreptul statului, dobândit asupra taxelor prevăzute de

lege precum și cazul de lipsuri constatate în depositul fabricantului și cel de scăderi în cazul de pierderea băuturilor prin veri o forță majoră;

Considerând că chiar dacă acest regulament ar prevede vre un drept al statului de perceperea taxelor alt-fel de cât cel fixat de lege totuși aceste dispozițiuni nefiind conform cu legea, nu pot fi sancționate și aplicate de justiție;

Considerând că din dispozițiunile art. 3 și 5 pr. pen., rezultă că plângeri și cereri de despăgubiri nu pot face înaintea instanțelor represive de cât acele persoane care au suferit personalmente o vătămare și că această vătămare să fie rezultatul și consecința directă a unei infracțiuni la legea penală;

Că prin urmare ori-ce pretențiuni de daune-interese nu pentru o pagubă produsă direct prin delict, ci pentru un câștig ce s'ar fi putut efectua de nu s'ar fi comis delictul, fiind imaginară nu poate fi admisibilă;

Având în vedere în specie că în momentul incendiului spirtul se afla în depositul fabricei, adică în absoluta proprietate a fabricantului, putând a-l pune sau nu în consumațiune; că așa fiind statul în acel moment n'avea nici un drept asupra taxelor ce i s'ar fi cuvenit numai dacă spirtul s'ar fi scos din fabrică și prin urmare incendiul lui lipsindu-l numai de un câștig eventual, nu-i dă dreptul de a cere daune interese;

Considerând în fine că chiar dacă s'ar putea pretinde daune interese pentru un fapt nou și distinct de cel pentru care un acusat e trimis înaintea Curții cu Jurați, ca și de cel supus deliberațiunei juraților, totuși el ar urma să fie bine stabilit;

Considerând în specie că din actele dosarului afacerii și deposițiunile martorilor, nu se stabilește în mod exact că acușaiții sau vre-unul din ei, fie chiar prin intermediul altor persoane au sustras spirt din depositul care s'a incendiat;

Că așa fiind din nici un punct de vedere, cererile de daune interese ale statului nu sunt fondate și ca atare căia a se respinge;

În privința despăgubirilor cerute de societatea de asigurare «Naționala»;

Având în vedere că acușaiții Iosub Vexler și Iancu Dorn sunt declarați culpabili de crima de incendiu;

Având în vedere că prin acest fapt, d-nii au adus un prejudiciu societății de asigurare «Naționala» proprietara edificiului care a ars, în urma punerii de foc la spirtul ce se afla în depositul acestuia;

Considerând că din actele instrucțiunei, din depunerile martorilor, din declarațiunile acușaiților recunoscuți culpabili cât și din cele ale lui Froim Fișer, se constată că Iosub Vexler și Iancu Dorn erau prepuși și servitorii lui Froim Fișer însărcinați cu conducerea fabricei, cu ținerea cheilor magaziei și supraveghierea ei cât și a fabricei întregi;

Considerând că responsabilitatea specială prevăzută de art. 1000 c. civ., e din cele mai întinse întocmai ca libertatea stăpânului în alegerea aceluia căruiia îi dă consența sa și posibilitatea ce are de a-și lua toate informațiunile necesarii asupra moralității și capacității servitorilor ce și angajează, destul numai ca paguba

să fie cauzată în funcțiunile la care acești servitori erau întrebuințați; că așa fiind stăpânii răspund nu numai de quasi-delictele și delictele dar chiar și de crimele servitorilor, dacă vătămarea cauzată prin aceste fapte are legătură cu funcțiunea, fie chiar o abusivă extensiune a aceștia;

Considerând că în specie se constată că Iosub Vexler și Iancu Dorn au comis incendiarea edificiului societății de asigurare «Naționala», ce erau însărcinați să păzească; că prin urmare stăpânul lor Froim Fișer e responsabil în baza presumpțiunii de greșală civilă sau unui quasi-delict, de daunele cauzate de aceștia și aceasta în mod solidar conform art. 1003 c. civ.;

Având în vedere că pentru fixarea acestor daune interese, având elemente suficiente de apreciere, le fixează la suma de lei 12000;

Pentru aceste motive,

Condamnă pe acuzatii Iosub Vexler și Iancu Dorn la câte doi ani închisoare corecțională;

Mai condamnă pe Iosub Vexler, Iancu Dorn și Froim Fișer ca în mod solidar să plătească societății de asigurare «Naționala» suma de lei două-spre-zece mii ca despăgubiri civile;

Apără pe Avram Fișer de ori-ce despăgubire către acesta;

Respinge cererea de despăgubiri civile făcută de reprezentantul Ministerului de Finance.

(ss) M. Iulian, A. Alexandrescu, M. Durma

(s) Grefier, N. Constantinescu

CRONICA JUDECĂTOREASCA

Legea repausului duminical de abia s'a pus în aplicare, și murmurele au început; sunt dispozițiuni puțin chibzuite în această lege, cea ce denotă că a fost votată, — cum de altmintrelea este obiceiul în corpurile noastre legiuitoare, — în pripă și fără a fi bine studiată. Așa, băcăniile trebuie să fie închise, iar cărciumele se țin deschise; știut însă este, mai cu seamă aci în Bucuresci că afară de vre-o zece băcăniți mai principale, toate cele-l-alte au și cărciumă, ast-fel că pe când unii băcani țin prăvăliile închise și păgubesc, băcanii-cărciumari țin cărciumile deschise și cum nu pot fi observați, vând și lucruri de băcăniă. — Un alt exemplu: Tutungeriile se închid, însă mulțimea de cărciumari cari sunt și debitanți de tutunuri țin prăvăliile deschise și vând tutun, ast-fel că debitanții cari nu au și cărciumă, și cari nici în zilele de lucru nu fac afaceri strălucite, sunt foarte asupriți prin lege.

O modificare a acestei legi se impune și anume aceea ca și cărciumile să fie închise. Duminicile și sârbătorile, căci în definitiv nu vedem utilitatea de a se ține deschise cărciumile, — aceste lăcașuri unde muncitorul își perde produsul muncii și mintea.

Un alt inconvenient al ținerii cărciumilor deschise este și acela că mare parte din ampoiații comerciali, cari altă dată erau ocupați Dumineca, devenind liberi,

vor putea fi atrași spre cărciumă și atunci nu se poate prevedea la ce vișii n'ar putea fi expuși. — Includerea cărciumilor, eată o modificare imperioasă a legii repausului Duminical.

* * *

Diarul ultra-pornografic *Jartiera* fiind urmărit pentru atentat la bunele moravuri, și jurații dând un verdict afirmativ, redactorul Dimitriu, student în drept și filosofă (!) a fost condamnat la un an închisoare, iar un anume Lichtblau, fabricant de apă gazoasă, care procura bani pentru tipărirea ziarului, a fost condamnat la șeșe luni închisoare.

Aspră pedeapsă, dar meritată.

Verdictul juraților a băgat groaza și în cele-l-alte diare pornografice căci au încetat de a mai apare. — Fie-le țărâna ușoară!

BIBLIOGRAFII

A apărut 2 volume:

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC

DE

PROCEDURA CIVILA

DE

DIMITRIE CHEBAPCI

Doctor în drept, Avocat

Primul volum conține: *Legea judecătorilor de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, regulamentul de hotărnicii, legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.*

Volumul al II-lea conține:

ESECUȚIUNEA SILITA

Ambele volume fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vânzare la autor *str. Plantelor No. 39*, și se pot procura în urma unei scrisori și a înaintării costului prin mandat poștal.

Fie-care volum costă 12 lei; ambele vol. 24 lei

In editura ziarului Curierul Judiciar a apărut: Noua lege a judecătorilor de pace, comunale și de ocol, tipărită în un format portativ și pe hârtie velină.

PREȚUL 40 BANI

De vânzare la administrația ziarului *Curierul Judiciar*, Cheiul Dâmboviței 91, la Tipografia I. S. Codreanu strada Carol No. 19, la toate grefele Tribunalelor din țară și la librării.

Idem *Noua lege a falimentelor*

PREȚUL 1.50

Se espediază contra mandat sau timbre poștale.